

Georg Rudolph Böhmer

**D. Georgius Rvdolphvs Boehmervs Facultatis Medicae Wittebergensis H. T. Decanvs Dissertationem
Inavgvalem ... H. L. Q. C. Habendam Indicit Et De Foliis arborum deciduis ... Praemisit**

Spec. II

[Erscheinungsort nicht ermittelbar]: [Verlag nicht ermittelbar], [1797]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn863344623>

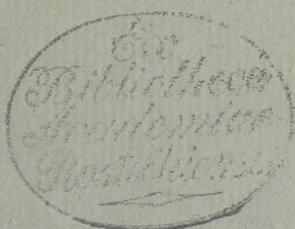
Band (Druck) Freier Zugang

J. Hooper.

Hooper.

Baetmer de fossis decoloris.

Mai 1797.

Nc - 5915. 1. 2. 3.

Caps. Nc. 6

J. Roepel.

D. GEORGIVS RVDOLPHVS
BOEHMERVS

FACVLTATIS MEDICAE WITTEBERGENSIS

H. T.

EX - DECANVS

DISSERTATIONEM IN AVGVRALEM

DIE IV. MENS. MAII A. R. S. MDCCIIIIC.

H. L. Q. C.

H A B E N D A M

I N D I C I T

E T

De Foliis arborum deciduis

SPEC. II.

F R A E M I S I T.

Nc - 5915.2. Caps. Nc. 6.

D. GEORGIAE RADZINSKAE
BOHEMIAE

DISCOURSES OF THE COUNCIL OF STATE OF BOHEMIA

1619.

EX - DECOLINA

DISCUSSIONS OF THE COUNCIL OF STATE OF BOHEMIA

1619.

MAGDEBVRG.

1619.

2. 2. 1619. 2. 2. 1619.

De naturali, viridi scilicet, foliorum colore causisque cur eadem
autumno decidant, priori specimine egimus. Dum autem
nexus foliorum cum caule soluitur, alia simul in iisdem evenit
mutatio; rarissime enim pristinum viridem colorem retinent, ut
quidem in Persica, Fraxino, Sambuco nigra obseruamus, plerumque
potius aliud atque varium adsumunt, ita in singulis speciebus con-
stantem, ut ille ad species discernendas et affinitates plantarum con-
firmandas commode adhiberi posset, monente MYRRAY, p. 117.
Non solum vero color adscititus constans obseruatur, sed etiam eius
quasi initium et finis; plerumque enim superficies superior primum,
postea inferior mutatur, margo quoque citius alienum colorem ad-
sumit, quam pars media. Color maxime adsuetus est flavius, ut in
Tilia, Pyro, Ceraso, Hypocastano, Iuglante, Vlno aliisque obser-
vamus; praeter hanc sequentes coloris quasi species constituit MYRRAY
pag. 120. Rubicundo flavius est in Pruno spinosa, Berberi laete rubi-
cundus, in Rhoe coriaria, Toxicodendro, obscure ruber, in Evonymo
europaeo, Corno sanguinea, fuscus in opulo; fusco ruber in Vua cri-
spa, fusco coeruleus in Lonicera Caprifolium, variegatus in Viburno,
Lantana.

Quaenam autem sit harum in colore decidiuorum foliorum mutationum causa, longe difficilis eruitur, quam illa, quae viridem eorum colorem efficit, praecipue cum in illis non unus semper, sed admodum varius deprehendatur. LINNAEVS quidem Amoenit. Vol. IV. p. 374. ab acido rubrum, ab amaro luteum et a dulci album deriuare, et hinc quoque in Phil. Bot. p. 286. ex diuerso colore vires plantarum, e. gr. ex colore pallido insipidam, ex viridi crudam, ex nigro ingratam, ex rubro acidam virtutem, deducere voluit, quod vero in vniuersum assumi nullo modo potest; neque BECKERI theoria, qua foliorum sub autumno decidentium rubedinem ab acido derivare voluit, applausum merebitur; assumit enim Ille acidum durante calore aestiuo exhalarē, hinc aestate ruborem producere non posse, frigidiori autem autumnali aëre constrictis vegetabilium poris magnam huius acidi rubefacientis quantitatem retineri. Vid. Eiusd. diss. Experimenta circa mutationem colorum vegetabilium a corporibus salinis, Gött. 1779. p. 51. Cognitum quidem est, vt et BECKERVS multis experimentis confirmauit, tincturam florū coeruleorum ab affuso acido rubicundum admittere colorem, addito autem Alumine pristinum redire. Saepe autem haec experimenta nos fallunt, neque, si etiam certa essent, ad rubrum foliorum cadentium colorem explicandum applicari possunt. Nondum enim per experimenta liquet, haec folia sola, non vero alia, alio colore tincta, acidum continere. Quid de rubro luteoque colore mixto, qualē in multis cadentibus videamus, statuendum? estne in illis acidum cum amaro iunctum, et quomodo diuersum hoc principium seorsim in uno folio existit?

Eadem

5

Eadem etiam folia non semper eundem seruant colorem, e. gr. Pyri et Mali viridia Septembri mense primum flauum, paulo post dilute rubicundum, deinde saturate rubrum et tandem fere nigrum ostendunt. Acidum per foliorum poros auolare aestate, gratis quoque assumitur, existunt namque et hoc tempore plantae rubedine praeditae, superius iam notatae; aliaeque rubedine ex accidentalí causa praeditae, quarum exempla adduxit GLEDITSCHIUS, in *Schriften der Berlin. naturf. Freunde* Vol. IV. p. 203. Quo loco etiam fusius egit de Angelica sylvestri in omni superficie rubro colore tincta. Neque sufficiens esse videtur ratio, a GEOFFROI proposita, scilicet viridem colorem dependere ab oleo cum salibus volatibus mixto, in foliis autem, dum decidunt, succum acidam admittere indolem, hancque destruere alcali residuum, ideoque etiam perire viridem colorem, atque remainere sulphur, a quo ruber color nascitur. Vid. *Abhandl. der Pariser Acad. Uebers.* Vol. III. p. 162. Prout itaque sufficientem rubri coloris causam nondum cognitam habemus, sic etiam ignoramus, a quoniam principio alii colores dependeant. Generale illud fortasse esse, atque in oleo consistere, illudque, dum volatile est, viridem, dum vero auolat, et fixum modo supermanet, alienum colorem inducere, legimus in *Forstmagazin* Vol. VI. p. 123. Quicquid sit, hoc pro certo assumi poterit, ab ipsa foliorum structura, automali nunc tempore mutata, ideoque etiam fluidorum mixtione turbata, eiusmodi colorum mutationes oriri; quomodo autem hae in diversis foliis contingent, explicare nullo modo possumus. Conf. LUDWI-

* 3

GII

GII Progr. de Colore Plantarum, 1756. ed. p. 4. et de Colore Florum, 1758. ed., nec non GLEDITSCHIUS, l. c. p. 222. seq.

Folia tam diu, quam diu plantis adhaerent, insignem et multifarium ratione vegetationis usum habere, notissima res est, an vero eadem, etiam a plantis separata, aliquem praestent, forte erit dubium. Verum de hac re agamus proxima occasione,

Nunc enim commendare debemus

VIRVM

NOBILISSIMVM ATQVE DOCTISSIMVM

IOANNEM ROHATSCH

BUDISSA - LVSATVM

MEDICINAE CANDIDATVM DIGNISSIMVM,

qui Ipse, quibus usus sit Parentibus et qua viæ ratione, more consueto, Ipse recenset,

*A*nno 1767. Budissae lumen mundi vidi. Patri MATTHAEO ROHATSCH, Ciui et incolae huius urbis, et Matri KRVSCHWIZ, cum Deo, vitam meam debo. Hi optimi Parentes vix, qui, Deo faveente, adhuc vivunt, sustentabant me, in scola et academia versantem, pro viribus suis. Pater me in Gymnasium Budissense adduxit, ubi ego sub meritisimo et iam defuncto Rectore ROSTIO in numerum discipolorum receptus sum. Praeter hume Virum laude dignissimum et optimum, pari pietate colo Correctorem CORE. RVM, quem ego, ut filius patrem, diligo. De me porro optime meritus est Subcorrector FABERYS, qui nunc praemio pietatis suae apud beatos

in

in regionibus melioribus fruitur. Non minus mihi carus est Subcorrector
 DEMUTHIVS, qui tunc temporis inter praecceptores numero sextus erat,
 Cantor PETRI, et nuperrime defunctus praceptor RAVSENDORFIVS.
 Anno 1784. Rectore Magnifice WENCKIO Lipsiae in numerum ciuium aca-
 demicorum receptus sum. Cum cognati mei optarent, ut Theologie stu-
 dium sequerer, eo consilio pluribus theologicis praelectionibus interfui. Post
 duos vero annos studium rei medicae adeo me alliciebat, ut ego, post-
 quam iam antea praelectionibus philosophicis SEYDLITZII interfuissem, nunc
 operam etiam darem praelectionibus medicis et philosophicis PLATNERI,
 et mathematicis defuncti Assessoris GEHLERI. In arte botanica doctorem
 habui POHLIVM, Seren. Elect. Saxonici a Consiliis Aulicis et Archiatrum.
 Physicam experimentalem me docuit KVEHNIVS, Historiam naturalem ho-
 minis, sicuti Anatomiā LVDWIGIVS et HASIVS, Physiologiam HEBEN-
 STREITIVS, Chemiam ESCHENBACHIVS. Idem mihi quoque tradidit
 Materiam medicam. Pathologiam, Therapiam generalem, et Clinicam
 doctrinam, de morbis infantum et de inflammationibus debo KRAVSI,
 cuius Viri, e numero viuentium sublati, memoriam nulla annorum series ex-
 mente mea delebit, cum non modo Illum habuerim doctorem experien-
 tissimum, verum etiam mihi amicissimum. Chirurgiae elementa mihi tra-
 didit LVDWIGIVS, et artis obstetriciae fundamenta defunctus GEHLERV.
 In medicina forensi doctore usus sum defuncto BOSIO. His disciplinis
 omnibus eruditus, sors mihi felicissima evenit, ut apud Virum Experientiss.
 DAEHNIUM, munus amanuensis acciperem. Quantum ego huic Viro de-
 beam in omnibus tum disciplinis, tum consiliis, quanta humanitate me omni
 tempore tractauerit, quam lubenter errores a me commissos emendauerit,
 et

et quanta benevolentia meliora mihi tradiderit, verbis exprimi a me nullo modo potest. Publice igitur profiteor, omnia me huic Viro debere, et uti parentes meos Illum colere ac venerari. Etiam silentio non praetereundum censeo, Huncce Virum praestantissimum me docuisse sequentes disciplinas, nimirum doctrinam de morbis venereis, de morbis artificum, de morbis senum, materiam medicam selectam, cum examinatorio coniunctam, et denique doctrinam de salibus.

Absoluto studiorum cursu Ordinem nostrum adiit et ab Illo decenter petiti, vt in Candidatorum numerum reciparetur. Impetravit veniam et admissus est ad examen consuetum. In quo vero, cum bene respondisset ad quaestiones Ipsí propositas, dignus habitus est, cui via ad Cathedram summosque in Medicina Honores operiretur. Itaque, vt hanc ipsam prosequeretur, proprio Marte conscripsit Dissertationem *de Errorre humorum*, quam die IV. Mens. Maii, Praeside Excellentissimo D. KREYSIGIO, Pathol. et Chirurg. Prof. Vicar. publice defendere sibi proposuit, quo facto, Doctoris in Arte nostra gradu condecorabitur. Cui solennitati, vt adsint, RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICVS, COMITES ILLVSTRISSIMI, PROCERES GRAVISSIMI, COMMILITONES GENEROSISSIMI, NOBILISSIMI, eamque sua praesentia splendidiorem reddant, omni humanitate rogo.

JOSEPHVS LYDOVICVS SCHMIDL, natus sum Dresdae anno 1772. parentibus adhuc, quod inter summa Dei beneficia numero, viuentium IOSEPHO SCHMIDL, qui Celsissimo Principi Saxon. ANTONIO erius cubicularis est, et THERESIA, e gente BAVMGARTENIANA. 81. Pater me misit in Gymnasium Brixense in Bohemia. Quabi consumto, scholas Dresdanas frequentauit. Anno 1793. Würzedula altiora, in primis medica, tractare incepit, ibique audiui Philosophia apud Excell. REVSS, lectiones Mathematicas apud Excell. SCHWABE; apud Excell. EGEL; in Medicina autem usus sum doctoribus suis, uniuersitatis Illustr. SIEBOLD, Patre a Confiliis aulicis Princip. sui, atomiam theoreticam et practicam me docuit, ducente simul HESCHIO. Prosept. Exper. b. SENFT, Vir mihi semper venerandus, addidit Physiologiam, Pathologiam, Semioticam, Therapiam generales, Chemicas lectiones debo Exper. PICKEL, Pathologiam GUTBER-Medic. legalem, et HEILMANNO cognitionem Rei herbariae et Medicinae. Praecepta chirurgica audiui ab Illustr. SIEBOLD. Patr. que notitiam mihi colligerem medicinae militaris frequentauit Nosocomio Saxonico ann. 1795. ubi Duumuiri, Experientissimi castrenses Dr. RASCHIG et PESCHECK, commodissimam mihi lubenterunt occasionem laudes suas in praxi militari partas admirandi. autem castrensis Dresdam me mox relegarunt, ubi in studiis continuans patrum me tenuerunt lectiones Obstetriciae Dn. WEISSII, Anatonicae HAEHNELII, et Dexterrimi Prosectoris HEDENII. Anno 1796. abii, ubi Viri Illustr. atque a Conf. aulic. LODERVS, STARCKIVS, FELANDVS theoreticam ac practicam Medicinam mihi proposuerunt,

pro

